

כל גגות פרק תשיעי עירובין

צ.

עין משפט
גר מצוה

א [טו"ש] א"ח ס"י שעב
סעיף ב':

רבינו הגנאל

אלא לנטורי ביתיה הוא דעבר. שתי (בימות) [אמות] בנג שרותא שרות היחיד ושתי אמות בעמוד שהוא כרמלית כו'. בעי רמי בה המא שתי אמות בנג ושתי אמות באכסדרא. כיון דמגג לגג אסיר, מגג לאכסדרה נמי אסיר כו'. ועלתה בחיקו, בעי רב ביבי רב אביי שתי אמות בנג ושתי אמות בחורבה מהו. אמר רב כהנא לאו היני בעיא דמי בר המא ועלתה בחיקו. אקפד רב ביבי רב אביי, רב כהנא מאחר אתי נצי, כלומר הנה הוא בא ומיריב, אכסדרא לא חזיא לדירה כו'. ועלתה גם זו בחיקו. גגין השוין לר' מאיר, דהני כל גגות הני רשות אחת. ונג יחידי, דהני כל אחד רשות לעצמו, רב אמר מותר לטלטל בכלו. דהכא מינכרא מילתא [מיוחדת] מחיצתא, ואמר' גוד אסיק מחיצתא. ולא דמי לגג בין הגגין, [מגן] והתם לא מינכר ולא [מתחוק] [מתחזין] מחיצתא דגל נג ונג. לפיכך אמר רב התם אין מטלטלין בו אלא בארבע אמות. ושמואל אמר הכא בבגין השוין לר' מאיר, ובגג יחידי לרבנן, אין מטלטלין בהן אלא בארבע, מאי [שעמא] משום דהני גגין הויין להו יתר מבית סאתים, והני מחיצות למטה עבדין, למעלה לא עבדין. והויין כקריפין שלא הוקף לדירה, וכל קריפין יתר מבית סאתים שלא הוקף לדירה אין מטלטלין בו אלא בדי. וכי קאמינא בנג בין הגגין מותר לטלטל בכלו, בנג שיש בו בית סאתים, אבל ביתר מבית סאתים לא. וכן חלקו בספינה רב אמר מותר לטלטל בכל הספינה,

ברמלית ורה"י קמבעיא ליה. וכגון שהעמוד מופלג מן הגג ד' דאי בסמוך לו לא הוי עמוד רה"י דנפרץ במילואו לגג וכגו דמי אכל כשהוא מופלג אסור אע"ג דדרך למעלה מעשרה משתמש דהוי מקום פטור מ"מ אסור להחליף ואפילו מאן דשרי לעיל הכא מודה כיון דלפין נח צנזוק פטור:

א"ל ב' אמות בנג ושתי אמות באכסדרה מהו. פירש צקונטרס ע"ג תקרה של אכסדרה של צעלים אחרים יותר מצית סאתים דהשתא הוי ליה כרמלית אכל תוך אכסדרה לא רכא לפרש דכיון דמקורה לא הוי כרמלית צנה שהוא יותר מצית סאתים כדמוכח צפרק עושין פסין (לעיל דף כה). דלמר קרפף יותר מצית סאתים וקירה צו צית סאה כו' ומיבעיא ליה צאכסדרה דלא שייך צה כל כך כש שדיורין חלוקין למטה לית צה דיורין כל כך דפ"י צקונטרס וצמר הכי צעי צמורצה דחזי' לריה טפי וצעי נמי צגג דחורצה כמו צאכסדרה ומלשון צקונטרס משמע דצמורצה לא צעי צגג (א) אלא צקרק צמורצה ור"ת פ"י צ' אמות צגג דהוי רה"י צו' אמות צעמוד שהוא כרמלית שאינו גבוה י' והוא רחב ד' ומשיצא לגג כה"י משום דמהני ציה עירוב לטלטל צבולו ולא הוי כשאר כרמלית: **או ד"ל צמא** כיון דמגג צגג אסיר. פ"י צקונטרס וטעמא דרבנן משום דקפדי שאינו צעלים קצת קשה דלקמן (כא) אמרינן גג וחצר ומרפסת רשות אחת לרבנן משמע אע"פ שהן של צעלים הרבה: **ושמואל אמר אין מטלטלין בו אלא בדי.** פ"י צקונטרס והא דקאמר ר"מ רשות אחת היינו לטלטל צ' אמות צוה וצ' אמות צוה אע"ג דלפי המסקנא דמוקף שמואל ציתר מצית סאתים אחי שפייר דאיכא לאוקומי מנתי' דלא הוי יותר מצית סאתים מ"מ הוצרך לפרש צקונטרס למאי דסלקא דעמיה השתא:

קשיא דרב אדרב. דק"ד דכלא מינכר מחינה איירי דאי מינכר מחינתא לא היה שמואל אומר לא מטלטלין צו אלא כהרע: **הכא** דהוי יותר מבית סאתים. ולא אמרינן גוד אסיק לר' מאיר צגגין הרבה אלא צמחיצות החילונות כיון דכולן רשות אחת הן אע"ג דלענין כלים שצבת צצית אינו רשות אחת ואמרינן גוד אסיק לשמואל ואם תאמר כיון דשמואל חשיב גג כקרקף לאסור ציתר מצית סאתים אם כן צצית סאתים או צפחות נמי יחשב כקרקף צית סאתים שלא הוקף לדירה ויאסר לטלטל מגג לחצר לרבנן כמו מקרקף לחצר ולקמן (כא) אמרי' דלרבנן גג וחצר רשות אחת וקרפיפות רשות אחת וי"ל לדירת גג הויא טפי דירה מצקרקף לענין כשאינו יותר מצית סאתים: **איתמר ספינה.** ציתירה מצית סאתים איירי כדפי' צקונטרס ופליגי אי חשיבי מחינה דספינה כמוקפת לדירה אי לא אכל צפחות מצית סאתים לכולי עלמא הויא מחינה ומטלטל צה דהא נעשה כולה כד"א דפקסי רב ושמואל כרבן גמליאל צספינה צפ' מי שהולאוהו (לעיל דף מב): ואי אפילו צפחות מצית סאתים אין מטלטלין צה אלא צד' לא היתה נחשבת כד"א כמו צצבת (א) צתל ונקע דדוקא מד' אמות ועד צית סאתים אכל יותר מצית סאתים לא: דהא

לנטורי תרביצא עמידא. וסילק עצמו מן הגגין: צ' אמות צגג וצ' כרצ צקירה ליה דלמר גג צצין הגגין אין מטלטלין צו אלא צד' דאסרי אהדדי: מהו. לטלטל מחמת מהן לעמוד העומד צרה"ר סמוך לו גבוה י' ורחב ד': כרמלית ורה"י קא מיבעיא ליה. צצמיה. כלומר

לנטורי תרביצא הוא דעבידא בעי רמי בר המא שתי אמות בנג ושתי אמות בעמוד מהו אמר רבה מאי קא מיבעיא ליה ברמלית ורה"י קא מיבעיא ליה ורמי בר המא (א) אגב חורפיה לא עיין בה אלא הכי קמיובעיא ליה ב' אמות בנג וב' אמות באכסדרה מהו מי אמרינן כיון דלא האי חזי לדירה ולא האי חזי לדירה חדא רשותא היא או דילמא כיון דמגג לגג אסיר מגג לאכסדרה נמי אסיר בעי רב ביבי רב אביי ב' אמות בנג וב' אמות בחורבה מהו אמר רב כהנא לאו היינו דרמי בר המא אמר רב ביבי רב אביי וכי מאחר אתאי ונצאי אכסדרה לא חזיא לדירה וחורבה חזיא לדירה וכי מאחר דחזיא לדירה מאי קמיובעיא ליה אם תימצי לומר קאמר אם תימצי לומר אכסדרה לא חזיא לדירה חורבה חזיא לדירה או דילמא השתא מיהא לית בה דיורין תיקו גגין השוין לר"מ ונג יחידי לרבנן רב אמר מותר לטלטל בכלו ושמואל אמר אין מטלטלין בו אלא בדי' רב אמר מותר לטלטל בכלו קשיא דרב אדרב התם לא מינכרא מחיצתא הכא מינכרא מחיצתא ושמואל אמר אין מטלטלין בו אלא בדי' אמות קשיא דשמואל אדשמואל התם לא הוי יותר מבית סאתים הכא הוי יותר מבית סאתים והני מחיצות למטה עבידן למעלה לא עבידן והוה כקרקף יתר מבית סאתים שלא הוקף לדירה וכל * קרפף יותר מבית סאתים שלא הוקף לדירה אין מטלטלין בו אלא בדי' איתמר ספינה רב אמר מותר לטלטל בכלו ושמואל אמר אין מטלטלין בו אלא בדי' רב אמר מותר לטלטל בכלו דהא

לרמי צר חמא דשרי הכא מאי התם הוא דאכסדרה לא חזיא מדי לדירה אכל חורבה חזיא לדירה בחיקון בעוט או דילמא כו': גגין השוין. שאין צבן גג גבוה מצדו עשרה ויש הרבה סמוכין יחד: לר"מ. דמשוי להו כולהו חדא רשותא ולא אסרי אהדדי: ונג יחידי לרבנן. שאינו סמוך לאחרים דאפילו לרבנן ליכא דליסר עליה: ושמואל אמר אין מטלטלין צו אלא צד'. והא דקאמר ר' מאיר רשות אחת הן לטלטל צ' אמות צוה וצ' אמות צוה. וטעמייהו דרב ושמואל מפרשא ואזלא: קשיא דרב אדרב. דא"ר לעיל (פט). צגגין השוין לרבנן דאסרי אהדדי אומא לא אמר גוד אסיק מחינות צצניהם להיות מוצלת ה"י צגגין השוין לר"מ נהי נמי דהאי לא אסר אצרייה דחדא רשותא משוי להו מיהו צני רה"ר העוצרת לפניהם ולאצרייהם ולצדי החילונות אמאי לא אסרי עלייהו הא ליכא מחינות לגגין ומחיצות תחתונות אמר רב דלא מהני להו וכן צגג יחידי לרבנן ליתסרו עליה צני רה"ר וחצירות שצצבותיו: ומשני הסם. צין גג לגג לא אמרינן גוד אסיק דלא מינכרן מחינתא שהן מכוסות צגגין הלכך כיון דאמרנו רבנן יש חלוק רשויות למעלה וגוד אסיק נמי צבי הני לא אמרי הרי הן פרוצים כל אחד לרשות האסורה לו לפיכך אסור לטלטל צו: אכל הכא מחינות מינכרן וקאמרינן צוה גוד אסיק הלכך לר' מאיר דמשוי להו חדא רשותא ליכא דאכסדרה לא חזיא וכן גג יחידי לרבנן: ה"ג הסם לא מינכרא מחינתא הכא מינכרא מחינתא: הסם ליכא יותר מצית סאתים. כיון דלית ליה לשמואל גוד אסיק אף צמחיצות צצניהם וע"פ שאין ניכרים ופלוגמיהו קמייחא אליצא דרבנן היא דמשוו לכל חד רשותא צאנפי נפשיה הוי כל גג וגג מוקף צצני עצמו וצכל חדא ליכא יותר מצית סאתים אכל הכא (א) דלגגין אליצא דר' מאיר דמשוי לכולהו כחד וכולן ניתרין צמחיצות חילונות יש כאן יותר מצית סאתים והיקף זה דגוד אסיק אינו יתקן לדירה דהנך מחינות של מטה אף על פי שנעשו לדירה למטה עבידן לדור צחללן למטה ולא לדירת גג הלכך כי מסקינן להו הוי מוקף יותר מצית סאתים שלא הוקף לדירה ונג יחידי לרבנן נמי צדאיכא טפי מצית סאתים דומיא דגגין השוין לרבי מאיר: מוסר לטלטל צווא. ואפילו ישנה יותר מצית סאתים דהוקף לדירה הוא:

(א) נ"מ: טו' צ"ב קטן: מהו (ב) צ"ב: ט"ז ליתא "וה" (ג) צ"ב: ט"ז ליתא "וה" (ד) ואלו שאין רש"י, צ"ב: ט"ז פשט.

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה התם ליכא ורי' אכל הכא דפליגי אליצא: (ב) תוס' ד"ה אלא וכו' לא צעי צגג החורבה אלא צקרקע חורב' וריבוי חובאל פירש ורי' חושב צגג: (א) ד"ה איתמר ורי' כמו צצבת. צ"ב פ"ק דף טו: